

rusko poslanstvo. Dne 17. t. m. so že poročali listi, da se je šah prestolu odpovedal. Narodna skupščina je imenovala za vladarja Asad el Mirka, najstarejšega člana vladarske rodbine, za vojnega ministra pa vodjo nacionalistov Sipah-dara. Prebivalstvo v Teheranu je zelo navdušeno. Vlada namerava v najkrajšem času ustavo obnoviti in predvsem takoj vpoklicati bivše poslance. Dosedanja kosaška brigada ostane še nadalje v Teheranu. Vendar pa ruski častniki ne bodo imeli več take oblasti kakor do sedaj.

— VII. splošni avstrijski katoliški shod. Splošni avstrijski katoliški shod bo na Dunaju dne 5., 6., 7. in 8. septembra. Na shodu govori 5. septembra tudi slovenski državni poslanec dr. Krek o izseljevanju.

Mala politična naznanila.

Dne 15. julija: Bolgarska vlada zelo hitro oborožuje armado in premešča čete. — Letošnjih avstrijskih cesarskih vaj se baje udeležila tudi angleški kralj in ruski car. — Cesar je večeraj ob 8. uri zjutraj odpotoval v Isl. — Čehi so minolo nedeljo v Kromerizu demonstrirali proti nemškemu uradniku na postaji Severne železnice. Nemški uradniki so iz strahu zapustili mesto.

Dne 16. julija: Tuški veliki vezir se je izjavil proti zastopnikom vevlasti, da se je razmerje med Grško in Turško radi Krete poostri in da bo le težko preprečiti vojsko med Turčijo in Grško. — Grofa Zeppelina bo nemški cesar povodom njegovega poleta v Berlin povišal v knežji stan. — Cesar je pomilostil dijaka Szyezinskega, ki je bil radi umora ces. namestnika Poiockega obsojen v smrt. Kazen mu je spremenjena v 20 letno ječo.

Dne 17. julija: Korno poveljstvo v Zadru se na jesen odpravi ter se premesti v Mostar, kjer se osnuje 16. kor, ki bo obsegal Hercegovino in južno Dalmacijo. Pod 15. kor bosta spadali severna Bosna in severna Dalmacija. General Varesanin dobi naslov guvernerja. — Ker so peli srbske pesmi, se je v Mitroviču uveljavila proti nekaterim Srbom preiskava radi „voleizdaje“. — Turško vladno glasilo „Itihad“ javlja iz najzanesljivejšega vira, da bo ruski car na jesen obiskal turškega sultana.

Dne 18. julija: Nadvojvoda Leopold Salvator potuje po Bosni. Dne 15. t. m. si je ogledal sarajevske zanimivosti. — Na Grškem je bil predvčerajšnjim velik petres. V mestu Havari je porušil 400 hiš. — Španski kralj Alfonz je odzvel princu Orleanskemu naslov španskega infanta, ker se je brez njegovega dovoljenja poročil s princezijo Beatrico Kobursko.

Dne 19. julija: Italijanski dijaki so imeli na Dunaju shod, na katerem so sklenili, da najodločneje nastopijo, če se do jeseni ne ustanovi italijanska pravna fakulteta v Trstu. — V Varese je umrl na srčni napaki španski princ Carlos Burbonski. Umrli princ je bil rojen v Ljubljani. — Nemški prestolonaslednik bo v jeseni gost avstrijskega prestolonaslednika. — V diplomatskih krogih zatrjujejo, da se začetkom meseca avgusta sestanejo v Islu novi nemški kancelar Hollweg, baron Aehrenthal in italijanski zunanji minister Tittoni.

Dne 20. julija: Turški ministrski svet je sklenil, da se bivši sultan Abdul Hamid ne postavi pred vojno sodišče. — Turško-bolgarska zveza se v kratkem sklene. — Španski republikanci pripravejo shode proti nastopu španske vlade v Maroku.

Dne 21. julija: V Perziji so naslov šaha odpravili in uvedli namesto tega naslov sultan. — Japonska vlada hoče zadušiti socialno demokracijo. — Grški kralj je poveril sestavo novega ministrstva Rallisu.

Velika manifestacija.

Ljubljana, 18. jul.

Neprestan stik z ljudstvom je naredil naše slovenske katoliške stranke tako močne kakor so, ta jim daje tudi v vseh sedanjih bojih največ poguma in energije. Saj vedo, da so z ljudstvom enega mnenja, da imajo v njem zaslonbo in oporo. Današnji shod v Ljubljani je pokazal, da slovensko ljudstvo brez pridržka odobruje in z navdušenjem spremlja sedanji boj naše državnozbornske delegacije in da se sme vsaki hip zanesti delegacija na svoje volilce, pokazal pa tudi, da z gnusom obsoja politiko liberalnih poslancev, ki so v hudem boju zapustili svojo tovariše jim nelo padli v hrbet.

V veliki dvorani hotela Union je bilo nabito polno naroda. Zanesljivi presojevalci so sodili, da je nad 2000 udeležencev. Galerije so bile polne narodnih dam. Izmed državnih poslancev so se udeležili shoda dr. Susteršič, dr. Korošec, dr. Benkovič, Gostinčar, dr. Krek, Demšar, dr. Hočvar, Pogačnik, voditelj koroških Slovencev dr. Brejc, mnogo kranjskih deželnih poslancev, županov itd.

Predsedoval je shodu trgovske zbornice svetnik Kregar in dal najprej besedo dr. Susteršiču. Ko je stopil vodja Slovenskega kluba na oder, začeli so urnobesni živoklici, iz galerije se je vsipal gost dežek cvetlic na voditelja slovanske obstrukcije in potem je nadomestila živoklice navdušena domovinska pesem.

Dr. Susteršič je podal točno zgodovino obstrukcije, zavračal laži nasprotnikov ter izrekel svojo nado, da v sedanjem hudem času za Slovane nihče ne bo upal položiti roke na Narodno zvezo in jo razbiti.

Dr. Korošec je govoril med drugim sledeče: Ko smo mi na Dunaju zagledali v Bienenrthovem kabinetu, in pravih ministrskih stoli naš najhoblj zagrizene nasprotnike, v justičnem ministru dr. Hohenburgerja in v naučnem grofa Stürgkha, tedaj smo začeli in zahtevali ravno mi obmejni

Slovenci, da stopimo proti temu kabinetu v najstrožjo opozicijo, in odkrito moram priznati, da se naši bratski poslanci iz Kranjske tedaj niti za trenutek niso obotavljali, da bi ne šli z nami v opozicijo in nam ne priznali naše upravičenosti, da gremo v boj proti sovražnikom na ministrskih stoli. Mi obmejni Slovenci smo dobro vedeli, da vi na Kranjskem lahko pretrpite tudi kakega Stürgkha in Hohenburgerja; vi lahko preživite tudi take ljudi. Toda v naših krajih ob mejah, kjer je slovenski življ pomešan z nemškimi in kjer vlada brezobzirno razvija svojo svojo moč proti nam, zlasti v mestih in trgih, tam je nemogoče, da bi se vzdrževali ob sistemu, ki nas narodno ubija na celi črti. Zato smo hvaležni našim poslancem, da so takoj in brez obotavljanja šli z nami v boj, hvaležni smo pa tudi vam in slovenskemu ljudstvu na Kranjskem, da odobravate korake vaših poslancev sedaj.

Ko smo sklenili opozicijo, tedaj smo se poslanci postavili v bojne vrste, in na čast vsem jugoslovanskim poslancem moram reči, da smo bili skrajno vsi edini in tako je prišlo do prve bitke, do bitke proti oderuški banki za Bosno in Hercegovino. Tu ni manjkalo nihče od nas krščanskih socialcev, tudi nihče izmed liberalcev, nihče izmed Hrvatov in Srbov. Če nismo vrgli ministrstva, vendar smo mu zadali smrtno rano. (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Korakali smo naprej v bojnih vrstah in prišli do proračuna. Tedaj pa se je nekaj zgodilo, česar prej nismo pričakovali. Prišli so oni, s katerimi smo dotlej sukali orožje in rekli, eden: „Moram domov, tam me čaka zaslužek“; drugi: „Priatelj mi je prišel na Dunaj, moram k njim pomesti!“ itd. Tako so nas začeli tisti, ki so bili v boju proti bosenski agrarni banki z nami, pri proračunu zapuščati. Pri glasovanju o dispozicijskem fondu so že manjkali nekateri tistih prijateljev, in ko smo glasovali proti Hohenburgerju, jih je manjkalo že več, pri glasovanju proti Stürgkhu so zbežali še drugi. Drugi pa so se po glasovanju s stiskanjem rok ministrom opravičevali, da morajo biti njihovi sovražniki. In pozneje, ko smo hoteli zadati smrtni udarec onemu Bilinskemu, ki je ščitil oderuško bosensko banko, tedaj je bil beg velik, in mi smo ostali skoro popolnoma osamljeni v zadnji bitki pri proračunu. (Čujte!)

Toda lahko si je misliti, da naši prijatelji niso znabiti navajeni opozicije in da jim je to zmešalo glave, ker ne vedo, ali so v opoziciji ali so vladni. In mislil bi kdo, da bodo šli rajši v boj z obstrukcijskim orožjem; saj smo že tolikokrat videli naše nasprotnike na obstrukcijskem polju. V državnem zboru so se stebri kranjskega liberalizma potili in govorili cele ure proti splošni in enaki volilni pravici. Ti „prijatelji“ iz nasprotnega tabora so obstruirali tudi proti razširjenju ljudskih pravic v kranjskem deželnem zboru. Tudi delovanje v kmetijski družbi in v trgovinski in obrtni zbornici so obstruirali. Zato smo mislili: opozicija je za nje premalo; podajmo se na obstrukcijsko polje.

Priložnost, da se podamo na polje obstrukcije, je bila kmalu dana. Mi smo namreč videli, ako pustimo Bienenrthov kabinet še nadalje vladati v tej sestavi, da nam preti velika nevarnost v mnogokaterem oziru, in zato smo rekli: S tem, da je Bienenrth dobil proračun, je dovolj storil za državo: Zdaj lahko gre.

To smo sklenili vsi; mi, kakor tudi nasprotniki, ker smo vedeli, da bo narodno preganjanje in zatiranje vedno hujše od strani tega kabineta, zlasti pa od strani Hohenburgerja in Stürgkha.

Mi smo vedeli, da hoče Bienenrthov kabinet oškodovati naše kmete s tem, da odpre tuje meje, ne da bi dal kmetom odškodnino za to, kar bi z uvozom tuje živine trpeli. Mi pa smo tudi vedeli, da če zdaj takoj ne storimo odločnega koraka, je Bienenrth za letošnji rešen, da bi lahko še dalje deloval proti našim koristim. In zato smo sklenili v zavesti, da delamo za dobro stvar in da najdemo pri tem prijateljev v vseh taborih, tudi v liberalnem, da primemo za obstrukcijsko orožje. In obstrukcija se je začela.

Naši prijatelji, dokler niso prav vedeli, ali bomo kaj dosegli z obstrukcijo, so bili stisnjeni v kotih in niso dali glasu od sebe. Ko so se pa začeli kazati prvi uspehi, so prišli iz svojih kotov na dan in zašlišali smo njih prve glasove ter začutili njih prvo delovanje.

Prišli so z velikodušnostjo k nam in rekli: Vi ste v velikem, hudem boju. Mi hočemo posredovati med vami in med večinskimi strankami, da se boj poleže in da nastane mir. Mi smo jim na to odgovorili, da smo pošteni bojovníki, ki nimamo sovražnosti do nikogar in zato lahko sami govorimo s strankami in z ministri ter smo posredovanje odklonili.

Čez dve uri so pa zopet prišli in pri konferenci vseh načelnikov govorili in prosili: Gospodje, odložite obstrukcijsko orožje, umaknite svoje nujne predloge!

To so bili tisti naši prijatelji, ki so prej sklenili, da je program dela za letošnje zasedanje zbornice poslancev izrpan.

In še ne dovolj! Ko so vedeli, da se ne udamo prošnjam, začeli so nas v listih napadati in šli so k oni vladi, proti kateri se morajo tudi ti naši nasprotniki bojevati, ker so tudi oni opozicijska stranka, šli so k vladi in iskali orožja, ki bi ga rabili proti nam, da napadajo z njim nas, svoje brate. (Klicni ogorčenja.)

Pa tudi to še ni bilo dovolj, kakor smo čitali v zadnjem času njihovega delovanja. Da bi javnosti pokazali, da nismo edini, pišejo, da je „Narodna zveza“ razpadla, da so izstopili iz „Narodne zveze“, zaradi katere so nas celo leto dana na dan napadali, češ vi nečete složno delovati, ker smo mi izpočetka rekli: „Ven z liberalci, ker jim ne zaupamo.“ Potem smo se premagali in sedaj, ko imamo bolj ostro orožje, sedaj oni zaradi tega razbijajo ono, po čemer so celo leto koprnili. — Ob koncu svojega govora je omenil govornik še napade na načelnika S. L. S. dr. Susteršiča, ki da ima take prijatelje, ki nosijo za hrbotom morilno orožje, ima pa tudi okoli sebe četo, ki mu je zvesta, ki občuduje njegovo nadarjenost in zmoglost za politično vodstvo in ta četa je njegovih šestnajst tovarišev

iz „Slovenskega kluba“. (Govornik je bil obsipan s cvetlicami.)

Zborovalci so v (posebni resoluciji slovenski katoliški delegaciji izrekli svoje popolno zaupanje. Znamenit je bil brzojav poljskega voditelja Stapińskiego, ki pozdravlja dr. Susteršiča za člena kot voditelja vseh slovanskih ljudskih strank v državnem zboru.

Ljudstvo je govorilo, politiko obstrukcije odobrilo, intrigantstvo liberalcev obsodilo.

Razne novice.

* **Promocija.** V soboto 17. t. m. je bil na graški univerzi promoviran za doktorja prava g. Ivan Lamut, konceptni praktikant pri poštne ravnanstvu v Trstu. — Istega dne je postal doktor prava tudi g. Marko Stajanko, koncipijent v Mariboru.

* **Povišanje v službi.** V 8. činovni razred je pomaknjen vadniški učitelj v Mariboru Alojz Vavroh.

* **Iz finančne službe.** Finančna koncipista dr. Rudolf Resner in dr. Konrad Mayr v Mariboru sta imenovana finančnim komisarjem v 9. činovnem razredu.

* **Iz pošte.** Poštni oficijant Franc Tomšek, ta čas upravitelj poštne urada pri Sv. Petru pod Sv. gorami je imenovan za poštarja istotam.

* **Spremembe pri južni železnici.** Premošeni so: Aspirant Friderik Obersteiner iz Pesnice v Pöfing-Brunn, adjunkt Franc Ulčnik iz Spielfelda v Ptuj, asistent Ludovik Bučar iz Ernovža na Pragarško, asistent Anton Petrovič iz Cmačka k Sv. Petru na Kranjskem, aspirant Leopold Kuncera iz Pöfing-Brunn v Pesnici, aspirant Franc Bolka iz Poljčan v Ernovžu, aspirant Avgust Fas iz Grobelna v Gralweisu, asistent Andrej Klavara iz Zagorja v Zidan most, postajni načelnik Avgust Ludvig iz Hrastnika v Zidan most, postajni načelnik Evgen Studeny iz Zidanega mosta kot nadrevident v Gračcu, adjunkt Ivan Škorjanc iz Zidanega mosta v Spielfeldu, postajni načelnik Feliks Hurdus iz Laškega trga kot revident v Lienz, postajni načelnik Ivan Papp iz Rimskega toplice v Laški trgu, adjunkt Pavel Berghof iz Zidanega mosta kot postajni načelnik v Rimske toplice. Na novo sta se sprejela uradniška aspiranta Adolf Palko, Laški trg in Adolf Schescherko, Pesnica. V pokoj je stopil Viljem Neumann, nadzornik in postajni načelnik v Ptuj.

* **Iz šole.** Stalni so postali: Marija Valenčak, začasna učiteljica pri Sv. Benediktu v Slov. gor., Viktor Leitgeb, učiteljski suplent v Slatini, Amalija Lorber, začasna učiteljica pri Sv. Antonu v Slov. gor., Katarina Schweiger, začasna učiteljica pri Sv. Barbari pri Vurbergu, na ljudski Laško okolica Jurij Kislinger, učiteljski suplent v Petrovčah, Gudula Dragatin, začasna učiteljica v Koprivnici, Marija Sket, začasna učiteljica v Olinju, Aleksander Nemica, začasni učitelj v Pilšanju, Ljudmila Bračič, začasna učiteljica pri Sv. Vidu pri Planini, Ivana Černe, učiteljska suplentinja v Gorici.

* **Razpisana učiteljska mesta.** Na 2. razredni ljudski šoli pri Sv. Janžu pri Spod. Dravogradu, pošta Meža ob Dravi, je razpisano mesto nadučitelja, na 4. razredni ljudski šoli v Sile Verhe, pošta Slovenjgradec, mesto učitelja in šolovodje. Prošnje do 31. t. m. Na 6. razredni ljudski šoli pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. sta razpisani dve učiteljski mesti stalno ali začasno, prošnje do 31. t. m. Na 6. razredni ljudski šoli pri Sv. Marjeti nižje Ptuj je razpisano mesto stalnega učitelja, prošnje do 10. avgusta. Na 3. razredni ljudski šoli v Gor. Polskavi je razpisano mesto stalne učiteljice, prošnje do 15. avgusta na krajni šolski svet.

Za „Sentijske Slovence“ je nabral na Koloburčevem kresu v Kostivnici g. Jožef Tadin 6 kron. Hvala!

Za S. K. S. Z.: Pavel Rath 1 K; Friderik Ratej 1 K; Friderik Repolusk 1 K; Franc Vračun 1 K.

Za Obmejne Slovence je daroval mesto venea na grob umrlega Konrada Sileca, organista na Ptujski gori g. Ivan Traun, trgovec na Ptujski gori 4 kron.

* **Goveji ogled** se bo vršil na Spod. Stajerskem v tej-le vrsti: 24. avgusta za Gornji grad v Ljubnem, 26. avgusta v Šoštanj, 28. avgusta za Vransko v Kapeli, 30. avgusta v Sevnici, 1. septembra v Celju, 3. septembra v Slov. Bistrici, 7. septembra v Ljutomeru in 9. septembra v Ormožu.

* **Koroški deželni predsednik** baron Hein pojde baje jeseni v pokoj.

* **Naznanilo o pričetku šolskega leta 1909/1910** na e. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani. Šolsko leto 1909/1910. se prične za oddelke II., III., V. in VI. v ponedeljek, dne 20. septembra, za oddelke IV. pa v nedeljo, dne 3. oktobra 1909. Zimske tečaji za stavbne obrtnike se otvorijo dne 3. novembra 1909. Letos se sprejemajo novi učenci v pripravljalni tečaj. Kdor hoče kot redni učenec (učenka) na novo vstopiti v oddelke za šolobvezne dečke, v šolo za kiparstvo ali za umetno vezenje, naj se v spremstvu svojih roditeljev ali njih namestnikov zgleda pri šolskem ravnanstvu dne 16. in 17. septembra dopoldne, ter prinese s seboj potrebno šolsko izpričevalo in dokaz za predpisano starost. Učenci (učenke), ki so že hodili v ta zavod, se morajo dne 18. septembra dopoldne javiti s poslednjim šolskim izpričevalom. V zimski kurze za stavbne obrtnike se vrši vpisovanje novih učencev v dne od 15. do 31. oktobra. V javni risarski šoli se sprejemajo obiskovalci in obiskovalke celo leto. Izredni učenci in učenke (hospitanti in hospitantije) se takisto vpisujejo v dne 16., 17. in 18. septembra, potem pa tudi med šolskim letom, kolikor to dopuščajo šolski prostori! Ponavljalni izpiti se bodo vršili dne 18. septembra zjutraj od 8. ure dalje.

* **Romarjem k Mariji Pomagaj.** V ponedeljek dne 26. julija torej nastopimo romanje na Bresje. Romarji se

opozarjajo, da pravočasno pridejo na postaje. Iz Celja odhaja vlak ob 8. uri z jutraj, iz Brežice pa ob 7. uri 50 minut zjutraj. Vozni listeki se bodo v pondeljek zjutraj dobili — če še bodo na razpolago — samo na postajah Brežice in Celje; na drugih postajah ali pa na vlaknu nobeden romar ne dobi več lista. Romarji se naj dobro oblečejo, kajti če bi zadeli na deževje, potem bo na Gorenjskem posebej ponoči precej hladno. Boljše je obleko za ogrniti seboj nositi, kakor pa se morebiti prehladiti. Vsak romar bo dobil na vlaknu v spomin na romanje podobico, na kateri bo tudi natančen vpored službe božje. Romarji, ki gredo na Bled, se že zdaj opozarjajo, da naj dobro pazijo, ko se bodo v čolnu peljali na bleški potok, da se jim ne pripeti kaka nesreča. Vsako ruvanje in porivanje pri vstopu v čolne ali pri izstopu mora izostati. V pondeljek zjutraj torej na veselo svidenje!

*** Romarski vlak v Marjino Celje gre,** kakor smo zadnjič že naznanili, dne 9. avgusta ob 10. uri 50 minut ponoči iz Maribora. Tokrat se peljamo v Neuberg, ker nam na tej poti ni treba nič izstopiti. Vse sitnosti torej, ki so dozdaj bile pri ozkotirni železnici iz Kapfenberga v Anseewiesen zaradi pomanjkanja prostorov, bodo letos izostale. Vožnja iz Maribora v Neuberg in nazaj stane za 3. razred 9 K, za drugi razred pa 12 K 30 v. Voz iz Neuburga v Marjino Celje stane za osebo 5 K in ravno toliko tudi nazaj. Karte se naročajo pod naslovom: Romarski odbor v Mariboru, grajska ulica števil. 2. V Mariboru se lahko kupijo tudi v Tiskarni sv. Cirila.

*** Županijski pozor!** Ker tudi letos suša nareja toliko škodo na naših travnikih, naj se zganijo naša županstva ter nemudoma vložijo prošnje na okrajna glavarstva. Letos je za Štajersko dovoljenih dva milijona kron za nakup sena in slame. Ker je po drugih deželah dovolj sena, bode pomožna akcija za naše kraje lahko uspešna.

*** Naše vžigalice!** Na razna vprašanja odgovarjamo, da se naj vsa naročila na naše vžigalice „V korist obmejnim Slovincem“ naslove na „Gospodarsko zvezo“ v Ljubljani, koja ima vedno zadostno zalogo in je v položaju, vsako naročilo najtočneje izvršiti. Sezajete pridno po njih, nobena hiša naj ne bo brez njih. Zahtevajte jih v vseh gostilnah! Zahtevajte jih v vsaki prodajalni in vsaki trafikli!

*** Skrbite,** da pridejo v vsako hišo naše vžigalice! — Vsak trgovec, pri katerem kupujete, jih mora imeti, vsaka gostilna, v katero zahajate, vsaka naša gospodinja! — Dolžnost vsakega našega somišljenika je, da zažiga tobak in smodke le z vžigalicami „Za obmejne Slovence!“

*** Mladenci, mladenke Marjinih družb,** ki poročate k Mariji Pomagaj, ne pozabiti vzeti s seboj družbenih svetinj. Kjer Vas gre veliko, vzemite tudi družbeno zastavo s seboj, da bo naše romanje tem bolj slovesno in veličastno.

*** Okrajni šolski nadzornik** za nemške šole na Spod. Štajerskem. Načelni minister je imenoval ravnatelja deklarske meščanske šole v Ptuj Antona Steringa za okrajnega šolskega nadzornika za nemške šole šolskih okrajev Maribor-okolica, Slov. Bistrica, Ljutomer, Marenberk, Slovenjgradec, Šoštanj, Celje-okolica, Laško, Brežice, Sevnica, Konjice, Ormož in Rogatec kakor tudi za nemške in meščanske šole v mestu Celje.

*** Prijateljcem cecilijansko-cerkvenega petja.** Ravno kar razpošilja Cecilijansko društvo za lavantinsko škofijo položnice, da bi se po njih spomnili blagi prijatelji dostojnega cerkvenega petja tega za lav. škofijo prekoričnega in važnega društva, ki se trudi posebno z mnogimi gmotnimi žrtvami prirejenimi orgljarskimi tečaji povzdigniti med našim za lepo petje navdušenim ljudstvom cerkveno glasbo in pa petje. Dohodki izven Maribora se porabijo izključno za potrebe splošnega lavant. cecilijanskega društva za celo škofijo, in ne za stolno cerkev; za njo skrbi posebno župnijsko cecilijansko društvo na stolno župnijski cerkvi. To se omenja, da ne bo kakšnega za splošno društvo škodljivega nesporazumljenja. — Navadna udnina znaša 4 K. Sprejme se pa tudi še vsaka poljubna svotica. Kdor udnino dopošlje, pošlal se mu bo, če izrazi to željo na položnici, „officium defunctorum“ brezplačno, dokler ga je še kaj v zalogi. Torej doposlane položnice ne v koš, ampak blagohotno izpolnjene nazaj na pošto.

*** Občinski volilci pozor!** Ker so dozdaj v raznih občinah za časa občinskih volitev pri dostavljanju izkaznic in glasovnic delali liberalci velike nerednosti in spletkarje, zato objavljamo odlok, ki ga je izdalo c. kr. okrajno glavarstvo v Celju letos — povodom neke pritožbe pristaveš S. K. Z. Odlok se glasi: Občinskemu uradu v Občinski urad mora po § 17. zakona z dne 10. XII. 1907. dež. zak. in uk. l. št. 91 volilno pravico imajočim najmanj 3 dni pred dnem volitve izkaznice pri priložitvi po ene glasovnice v stanovanje dostaviti. Ako bi se izkaznice iz katerega koli vzroka ne bile najdalje tri dni pred volilnim dnevom dostavile, imajo volilci pravico, volilne papirje pred volilnim dnevom osebno pri občinskem uradu vzdigniti. Ležati morajo torej nedostavljene izkaznice tri dni pred volilnim dnevom pri občinskem uradu in se lahko te tri dni — ne pa samo na dan pred volitvijo — vzdignejo. Popolnoma nedopustljivo je, da bi se pri dostavljanju potem razločevalo, h kateri stranki kdo pripada. Ravno tako se je baje zgodilo, da so dostavni organi že izpolnjene glasovnice dostavljali, kar je tudi na vsak način nedopustno. S tem je torej odločeno, kako se mora tolažiti § 17. občinskega volilnega reda za Štajersko in s tem določeno, kako se morajo ravnati občinski predstojniki pri dostavljanju izkaznic in glasovnic za občinske volitve.

*** Česa nam manjka?** Na to vprašanje nam lepo odgovarja zadnja „Mladost“. Mož nam manjka, mož, ki so res moški v vsem svojem obnašanju, plemeniti v svojem ravnanju. Kje pa najdete danes moštvo? Ali pri mladini,

ali pri možeh? Mož je blag — a veliko slov. mladine išče junaštva v surovosti. Mož je zmeren in si zna odtrgati, a koliko slov. mladeničev in mladenk pa se še danes ni otreslo brezumnih veselje, trajajočih cele dni in noči. Mož je neustrašen, ne menja zlepa in brez razlogov prepričanja, a koliko mladeničev je, ki ne upajo povedati, kaj so, ki hite in se kosajo, kdaj bodo prej pri koritu, in zato menjajo naziranje in prepričanje, kakor jim pač kaže. Mož je prevdaren, koliko pa je mož, mladeničev, ki bi premislili, predno kaj počno, ki bi preračunali posledice svojih dejanj in razglabljali o vseh njih. Če jih danes vidimo navdušene in nardone, prevzete od velikih idej, ki razgretih obravro kličejo: živila domovina! jutri pa izveš, da hodijo na pokopališče sami sebe streljati, ker so življenja siti, pač ne moreš reči: to so možje! Narod ne potrebuje takih gnjilih vej, ampak mož, ki uklonijo svojo glavo Begu, ki so voljni pretrpeti, kar jih zadene, moliti, ko je čas molitve, a tudi udariti, ko to velepa čast božja in narodova. Kaki pa so danes takozvani možje? Okoli sebe vidiš same ženske moške, mehкотne mladiče, ne pa mladeničev, sužnje mode, brezumne vihravosti in lastne domišljije, mlade starčke, nervozna bitja, sebična, polna napuha, nečimerna in slabotna, dijakke, ki se gredo ustreliti radi dvojke, strahopetce, ki beže pred življenjem, ker si ne upajo bojevati boja za obstoj in se raje umaknejo vsaki sapi in ne prijetnosti. Če se zatopiš v življenje mož, jeklenih na duhu in srcu, neizprosni in trdi kot gorski kamen, pa vendar dobrotljivi, bogo- in človekoljubni, se ti zastadijo današnji mladiči, slabokrvni, topogledi, glizdavi, čmerni in zamišljeni v svoje namišljene bolečine in dozdevne krivice, ki jim jih baje svet prizadeva, zagausajo se nam ti in pogled se nam odpre na mladino, ki stoji v mnogih družstvih pripravljena, da pokonča to gnjilobo, da iztrebi vse škodljive rastline, nedostojen plevel in ustvari narod mož jeklenih in značajnih. Zato se pa tudi mi veselimo preporeda, ki se godi med našo mladino in nam obeta boljših časov!

*** Nezaupnico** je izrekla kranjska trgovska zbornica zastopnikom v deželni zbor, liberalcema dr. Novaku in Filipu Supančiču, ker se nista hotela udeleževati njenih sej, da bi poročala, kako sta v preteklem zasedanju zastopala trgovske in obrtniške koristi v deželni zboru.

*** Nemci v rajhu** o slovanski obstrukciji. „Köln. Volks-Zeitung“, glasilo centra, največje in najvplivnejše stranke v Nemčiji, pravi v nekem članku o slovanski obstrukciji sledeče: „Slovenska ljudska Stranka bo svoj uspeh, pridobiti Slovanom vpliv na vlado, jeseni itak dosegla. Hudo pa se je nad baronom Bienerthom maščevala napaka, da ni že takoj izpočetka spoznal pomembnosti in veljave Slovencev sploh in odnehal v zadevi bosanske banke nasproti Burianu.“ Za nas je to priznanje velikega pomena, ker je to prikrat, da so Nemci v rajhu priznali politični pomen Slovencev.

*** Tržaški Slovenci** o obstrukciji. Tržaški Slovenci so imeli v nedeljo predpoldne v Trstu v dvorani Narodnega doma javen shod, ki je bil zelo dobro obiskan. Državni poslanec dr. Rybář je dokazoval, da morajo biti proti sedanjemu Bienerthovi vladi vsi — brez ozira na domače razmere — složni v najostrejši opoziciji in da morajo proti tej vladi voditi boj z vsemi parlamentarnimi sredstvi. Posebno pažnjo je seveda govornik obrnil obstrukciji, ki je zavstala parlamentarno delovanje. Stvarno je presojal njih, ki so vodili obstrukcijo ter navajal razloge, ki so tak boj opravičevali. Na zaključku mu je občinstvo viharno pritrdjevalo in je bila soglasno vsprejeta nastopna resolucija: „Volilci zbrani na zadnjem shodu dne 18. julija v „Nar. domu“ v Trstu jemljejo poročilo drž. posl. dr. Rybářa na znanje; obžalujejo, da je radi obstrukcije v državnem zboru prišlo po zaključku istega do nevršene in narodnim interesom škodljive polemike med nekaterimi slovenskimi poslanci in glasili domačih strank na očitno veselje in korist vlade in Nemcev; izražajo željo, da vsi jugoslovanski poslanci vstanjejo združeni v „Narodni zvezi“ in da v tem velevažnem trenutku nastopajo složno in eventuelno z najostrejšimi sredstvi proti sedanjemu germanizatoričnemu vladnemu sistemu, podrejujoč svoje strankarske interese boju za narodno in politično enakopravnost vseh v Avstriji tlačenih in zanemarjenih narodov; prepustajo naposled drž. poslancu dru. Rybářu, da v slučaju razdržitve „Narodne zveze“ izvaja tiste posledice, ki jih zahtevajo ozir na narodne interese tržaškega Slovenstva.“

Mariborski okraj.

Matura na moškem učiteljskem v Mariboru od 12.—17. julija. Za matura se je oglasilo 35 domačih gojencev in 4 eksternistinj. Za slovenske in nemške šole so izprašani: Ivan Bankart iz Celja, Janžekovič Matjaž iz Polenšaka, Malenšek Jože iz Čadrama, Musek Ljudevit z Brega, Novak Ivan iz Loke pri Zdanem Mostu, Poph Karel iz Škofje Loke, Schimon Rudolf in Ljibelj (Koroško), Smole Maks iz Remšnika, Vavroh Mirko iz Maribora (Hrvat), Verk Miha iz St. Petra, Wudler Maks iz Ljubna, Zdošek Bogomir iz Mozirja, Žager Franc iz Loznice, Gobeč Regina iz Svetinj in Janežič Gusta iz St. Jakoba (Koroško). Za nemške ljudske šole: Dietner Gottfried iz Vuzenice, Damlar Karl iz Maribora, Gsellmann Alojzij iz Čmureka, Heu Emil iz Maribora, Hohl Jože iz Maribora, Jansky Artur iz Maribora, Klugler Ivan iz Vuhreda, Kramberger Karel iz Gradea, Resch Rudolf iz Maribora, Vamlek Jože iz Maribora, Zolneritsch Maks iz Studencev, Pestitscheg Ivan iz Studene, Schnablegger Doroteja iz Gradea. Eden kandidat je padel na eno leto. Drugi smejo izpit ponoviti v jeseni.

m Maribor. V noči od dne 19. na 20. julija so pomazali neki nemški „olikanci“ novi napis na skladišču g. J. N. Šoštarja v gosposki ulici. Čudimo se, da se je kaj takega zgodilo, ko se vendar 20 korakov od tega skladišča sprehaja noč in dan kak policaj. Dejanje pa zopet lepo dokazuje, kako se da s sosedmi Nemci v miru in slogi živeti. Živila nemška olika!

m Maribor. Iz tukajšnje bolnišnice je zbežal dne 17. t. m. v Blanci pri Sevnici ob Savi rojeni in tja pristojni Franc Žibert, ki je bil od tukajšnjega okrožnega sodišča radi goljufije obsojen na 7 mesecev ječe in se ga je moralo, ker je obolel, oddati v bolnišnico.

m Sentilski dan v Jarenini dne 8. avgusta, obeta biti nad vse veličasten. Več odličnih rodoljubov in rodoljubk je drage volje obljubilo sodelovati. Delajo se vsakovrstne priprave. Kdor tedaj želi preživeti par prijetnih uric in komur je mar obstanek naših obmejnih bratov, naj pride in še koga seboj pripelje dne 8. avgusta v Jarenino.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Zadnjo nedeljo, 18. t. m., se je vrtilo kaj lepo cerkveno slavlje v Šetarjevi, blagoslovljenje tamošnje prenovljene občinske kapelle. Že na predvečer in v nedeljo zjutraj je naznanjalo glasno pokanje topičev slovesnost. Ob določeni uri so se zbrali domači občani pa tudi drugi okoličani, da jim slovesno blagoslovi lursko kapelico domači g. župnik Josip Janžekovič. Na to razloži g. kaplan Ivan Goričan pomen podobe lurske Device. Po lavretanskih litanijah še zadoni par mičnih pesmic v čast Brezmadežne. S tem je bila lepa slavnost končana. Navzočim ostane vsem v najboljšem spominu.

m Slivnica. Štajercijance obsojen. Znani dopisun Štajerčev iz Slivnice pri Mariboru je napadel g. J. Kolman zaradi razdelitve sena. V pondeljek 19. julija vršila se je glavna obravnava pri mariborskem okrajnem sodišču, pri kateri je bil A. Blažič kot začetnik obrekovanja obsojen na 50 K globe in v poravnavo vseh sodnih stroškov. Da se sedaj g. Kolman na Štajerca in njegovega dopisnika, to se razume samo ob sebi. Radovedni pa smo, kaj poreče gospodine Linhart k tej obsodbi? Tu se je spet pokazalo, kam pelje pot tistih, katerim je edinole „Štajero“ evangeli. G. Kolman, kateri je za ta kraj razdeljeval podporo po suhi, je imel mnogo truda, predno se je vsa podpora razdelila, zato mu je pa tudi okrajno glavarstvo v Mariboru za veliki trud in vestno delo izreklo priznanje in zahvalo. Le štajercijanci znajo samo posovati in obrekovati, zato jih je pa tudi sedaj doletela zaslužena kazen.

m Fram. Tukaj se vrši na Anino velik živinski sejm. Ker je pričakovati mnogo kupcev, se posestniki vljudno vabijo, da priženejo obilo lepe živine na ta sejem.

m Fram. Nagla smrt. 16. t. m. so našli v Loki mrtvega znanega postopača in pijanca Janeza Svetelj, star 50 let. — 17. t. m. je bila v gozdu povežena viničarka Marija Veronik. Kolo težko nabasane voza ji je skoro prerezalo trebuh, v treh urah je bila mrtva.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Gospod Simon Viher, mnogo zaslužni nadučitelj v Vuzenici in njegova blaga gospa Antonija rojena Sabati, sta dne 14. julija obhajala svojo srebrno poroko. Cerkveni slavnosti sledila je ona v ožjem domačem krogu. Blagemu paru želimo, da srečno doživita še zlato poroko!

Sv. Križ nad Mariborom. Lep shod se je vršil danes v nedeljo pri nas. Predsedoval je gospod Kocbek, podpredsednik je bil g. Fil. Galunder, zapisnikar pa g. France Zaler. Gospod Vlado Pušnjak je govoril nad poldrugo uro o političnem položaju, aneksiji, trializmu in mažarski banki. Razložil je pomen Narodne zveze in Slovenske Jednote. Govoril je nadalje o opoziciji, obstrukciji, nje vzrokih in uspehih. Posebno je ožigosal delo naših liberalcev proti obstrukciji. V drugem delu svojega govora se je gospod govornik pečal z gospodarskimi vprašanji. Povdarjal je važnost denarnih zadrug in njih central, razkladal pomen organizacije kmečkega stanu, in govoril zlasti o bodočih nalogah zadružništva in posebno o skupni prodaji živine. Zborovalci so pazno sledili besedam govornikom in se mu na koncu z burnim ploskanjem zahvaljevali za lepe besede. Nato je govoril kmet Filip Galunder in predlagal sledeče resolucije, ki so bile vse z velikim navdušenjem sprejete:

1. Na javnem shodu pri Sv. Križu nad Mariborom zbrani volilci odobravajo odločno taktiko „Slovenskega kluba“, zlasti obstrukcijo, v zadnjem zasedanju državnega zbora, se mu zahvaljujejo za možat nastop ter izrekajo svojemu poslancu Ivanu Roškar, kakor tudi vsem poslancem „Slov. kluba“, popolno zaupanje; pozivajo njega in njegov klub, da, zaupajoč na ljudstvo, ki stoji za odločno slovensko delegacijo, vkljub vsem ostudnim osebnim napadom raznih listov vztraja neomahljivo v boju za pravice slovenskega naroda in kmečkega prebivalstva!

2. Na javnem shodu pri Sv. Križu nad Mariborom dne 18. julija 1909. zbrani volilci zahtevajo, da tudi vlada primerno prispeva našim ljudsko-šolskim potrebščinam.

3. Izrečejo se za sedemletno šolsko dobo z nadaljevalnim gospodarskim poukom.

4. Odločno ugovarjajo zoper nameščenja nemških uradnikov in profesorjev na slovenskem ozemlju in zahtevajo, da vlada predloži državnemu zboru jezikovni zakon za alpeke dežele, v katerem se uzakoni popolna enakopravnost slovensčine.

5. Zahtevajo železniško progo Maribor-Zeleni Travniki.

6. Zahtevajo, da se v Ljubljani ustanovi slovensko vsenčulišče.

7. Ogorčeno obsojajo nedostojne in surove osebne napade nasprotnih listov na naše poslance. (Soglasno sprejeta).

8. Izrečejo se za starostno zavarovanje kmečkega ljudstva.

9. Zahtevajo, da se nadaljujejo uravnave Pesnice.

10. Zahtevajo, da deželna vlada primerno prispeva k zgradbam naših cest in da bi vsaj eno sprejela med okrajne ceste II. vrste, namreč cesto od Besternice skozi Sv. Križ na Gornjo sv. Kungoto.

Slovenska Bistrica. Velika narodna veselica, katero je priredilo izobraževalno društvo skupno z Mladeniško zvezo v Narodnem domu, se je sijajno obnesla. Od vseh krajev so prihitali ljudje v taki

množini, da je bil vrt Narodnega doma čimale premajhen. Kot slavnostni govornik je prišel iz Maribora g. profesor dr. Medved, ki je v ognjevitih in navduševalnih besedah mladeniče krepil za narodno delo. Govornik je razpravljal pomen narodne izobrazbe. Navdušuje vse navzoče, s posebno vneto pa še mnogobrojno navzoče mladeniče, naj stremijo po vedno večji in obširnejši izobrazbi. Naj pomislijo, kolike koristi je prava izobrazba; kajti v njej najdejo plemenito dušno razvedrilo, katerega jim potem ne bo treba iskati po hrupnih in potratnih veseljah, v njej si pridobijo toli potrebno znanost v najvažnejših vednostnih strokah in v življenjskih razmerah, v njej se navdušijo za naše najdražje svetinje: za versko in narodno prepričanje. Mladeniči, prešinjani s takim prepričanjem, bodo vzorni bojevniki za svete pravice našega naroda. Vrhutega boče to poročstvo za njih zemeljsko srečo, za njih ugled in usposobljenost v bodočem delovanju. Naj ne pozabijo zlatih besed nesmrtnega Slomška:

Prebrisana glava in pridne roke,

So večje bogastvo kot zlate gore.

Za svoje lepe besede je žel burno pohvalo. Državni in deželni poslanec Pišek, burno pozdravljen, je v poljudnih besedah orisal delovanje v državnem zboru in pomen obstrukcije. Deželni poslanec Novak je pa mladino bodril k vztrajnemu delu. Igre in pevske točke so se jako dobro izvajale. Sploh je bila pa tudi postrežba in kuhinja izvrstna, zakar gre največ hvala gospodu in gospe Starovašnik. Dva posili Nemca, dva fanta, sta hotela motiti zabavo, pa so jim kmalu vrata pokazali.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Tukajšnjemu živnozdravniškemu asistentu Karolu Kordula se je podelilo mesto začasnega živnozdravnika.

p Sv. Barbara pri Vurbergu. Umrla je dne 15. julija t. l. Terezija Majhen, posestnica in krčmarica v Žikaricah, po dolgi, mčni bolezni, previdena s sv. zakramenti. Kako priljubljena je bila pokojnica, pokazal je v nedeljo njen veličastni pogreb, katerega so se vdeležili vsi sloji tukajšnjega prebivalstva in nedogledna množica. Ob njenem grobu žaluje mož in mnogi prijatelji. Naj počiva v miru!

p Sv. Lovrenc v Sl. goricah. Tukajšnja čebelarica podružnica bo imela shod dne 25. t. m. po rani maši. Predaval bode potovalni učitelj čebelarstva g. Iv. Jurančič.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Opozarjamo na predavanje o alkoholizmu. Natančneje v vestniku mlad. organizacije.

p Rogatec. Semkaj je prišel v kopel srbski prestolonaslednik kraljevič Aleksander.

p Sv. Križ tik Slatine. Dvojna slavnost se je 11. julija pri nas vršila, cerkvena in narodna. Pri 1. sv. opravilu je g. nadžupnik blagoslovil v naši cerkvi nova slikana okna ter v pridigi razložil, kako 8 podob v oknih predstavljajo osmere zveličanskih čednosti: 1. sv. kmet Izidor, 2. sv. Frančišek Jal, 3. sv. Terezija, 4. sv. mučenica Katarina, 5. sv. Elizabeta, 6. sv. Neža, 7. sv. Karol Bor. in 8. sv. škof in mučenik Friderik. Za pevskim korom je slika kraljevega peveca Davida. Tudi druga okna so dekorativno slikana in naša cerkev je zdaj za 50 % lepša ko poprej. Ta nova okna stanejo nad 4600 K. Popoldne po večernicah pa je bila narodna, Ciril-Metodova slavnost v čitalnici in na vrtu g. Fr. Ogriška. G. jurist A. Ogrišek nas je izredno navdušil za sv. vero, materino besedo in domačo grudo. In to navdušenje se je potem pokazalo pri dražbi. Doseglo se je nad 150 K čistega dobička za uboge slovenske solarje. Bog plati vsem, ki so kaj darovali in se trudili! Tudi vsa čast našemu pevskemu zboru! Naj ti dve slavnosti prineseta stotni sad!

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Dne 11. t. m. je bila šolska predstava Fr.-Jož. šole. Petje, igra, deklamacije, vse je uspelo prav dobro! Čast slovenski šoli, čast prirediteljem! Želim samo, da bi nam otroci slovenske šole večkrat nudili tako nedolžno in idealno zabavo! Pravcati hijeni v človeški podobi pa bi primerjal dopisnika „Narodnega Lista“. Namesto da bi zahvalno izrekel vsem, ki so se res trudili, napada upokojeno učiteljico gđc. Razlag! Tiste moči, ki jih naprednjaki obsipavajo z naslovi „faraka curja“, „strastna klerikalka“ ste že veliko storili za narod! Napredne mladenke (?) pa se bodo postavljale ob prireditvi „Murskega Sokola“? Sicer pa ljut. napredne mladenke niso vredne nobenega pojasnila in ga tudi ne bodo dobile!

l Ljutomer. Sklenil sem že, da ne bom odgovarjal na napade mlečnozobih dopisnikov. Toda, če molčim, rečejo, res je! Najnovejši „Narodni List“ je postal zelo sramežljiv. To me veseli, da bi le ne bila to farizejska sramežljivost! Kar se namreč lahko pove kriven med štirimi očmi, ne sodi vselej za javnost! Ni res, da sem oštel ali nahrulil kako mater, ki bi rada dala študirat sina za „gospoda“. Res pa je, da je prišla prositi, naj ne kaznujem sina, kakor sem nameraval in storil. Napravil je že več nerednosti. Kljub pogostim opominom se ni popobiljal. Nekega dne je z drugimi tovariši nadlegoval dekleta pri kopanju. Mislim, da tega noben katehet ne bi mirno prenašal. In tako sem popolnoma prav ravnal, da sem ga kaznoval, kakor je zaslužil. Da ga za voljo take hudobije ne bom hvalil, je vsakemu jasno, samo sramežljivemu dopisniku „Nar. Lista“ ne! In če sem mu povedal, kar mu je šlo, je bila to za otroka kazen, ki mu mogoče še vendar seže do srca. — Zagotavljam tukaj, da če bi prišel k meni dopisnik „Nar. Lista“, bi ž njim enako kratko in odločno govoril! — Obljubil sem 1000 K tistemu, ki mi dokaže, da sem bil bit! „Narodni Dnevnik“ 18. junija t. l. po svoji navadi zavija

in se dela pravičnega, češ „dopisnik ni trdil, da sem bil bit, ampak samo, da me je g. Pihlar vrgel črez stopnjice — o bitju ni bilo govora — in zato je skamlec obljubil 1000 K!“ — Ker vidim, da bi si Spindler, Lesničar in mogoče še Miloš Stibler radi zaslužili 1000 K in ker jim jih tudi iz srca privoščim, vam še enkrat izjavljam: 1000 K tistemu, ki mi dokaže, da me je g. Pihlar vrgel črez stopnjice! Gospodje! Nisem ovinkar, ampak povem tako, kakor mislim, četudi to dandanes ni več moderno. V Ljutomeru, 18. julija 1909. O. Skamlec, kaplan.

Slovenjgraški okraj.

s Ribnica. Bralno društvo se iskreno zahvaljuje vsem prijateljem, ki so pri pogrebu tajnika in knjižničarja č. g. Fr. Mandeličeka sodelovali, da je bil slovesen pogreb. To je društvo tem bolj dolžno, ker je rajni kot knjižničar in tajnik veliko storil za društvo, kar mu naj Bog plati.

s Pameče pri Slovenjgradu. Na prijaznem hribu sv. Ane se vrši v nedeljo in ponedeljek, 25. in 26. t. m. velik cerkveni shod, kakor vsako leto. Ob enem se bodo blagoslovile nove orgle, lepo delo mariborskega mojstra Brandla. Prijatelji slovenskih planin in legega razgleda se vabijo, da omenjena dneva v obilnem številu prihitijo na veseli grič sv. Ane. Oba dneva boče od 1/2. do 10. ure več sv. opravil.

s Vse župane in svetovalce šoštanjskega okraja je sklical v nedeljo 25. t. m. dež. poslanec dr. Karl Vrsovšek v Velenje na posvetovanje radi občinskih in gospodarskih zadev.

s Shod. Drž. in dež. poslanec g. Franc Pišek priredi v nedeljo dne 1. avgusta v Doliču politični shod po jutranjem opravilu ob pol 8. uri v prostorih g. Al. Jastrobnika v Gornjem Doliču. Vsi pristaši Kmečke zveze so prijazno vabljeni.

Celjski okraj.

Za Nemški Schulverein je občina mesto Celje dovolila 100 K. Klakor se vidi, znajo mestni očetje dobro gospodariti z občinskim denarjem, med katerim je tudi veliko slovenskega denarja.

e Laško. Tukajšnji trgovec Matija Železnik je prišel v konkuro.

e Sv. Jurij ob juž. žel. 15. julij je bil za našo občino slovesen dan. Vršila se je namreč volitev novega župana. Enoglasno je bil za župana izvoljen Jožef Rataj, posestnik v Hrušovu, vzoren mož in vnet pristaš „Slov. kmečke zveze“, katerega spoštuje cela občina. Za svetovalce so bili izvoljeni: Gračner Stefan, Rom Jurij, Mastnak Jakob, Čater Mihael, Klajnšek Martin, Rataje Mihael, sami vrli možje posestniki, na katere je lahko naša okoliška občina ponosna. Ko se je izvedelo za izid volitve, zavlada je veliko veselje po celi občini. Na vseh koncih in krajih obširne okoliške občine so začeli mogočno pokati topiči. Zvečer pa je to veselo novico naznanjal daleč naokrog mogočen kres, ki je krasno gorel vrh Rifnika. Tako se je izpolnila iskrena želja vseh dobronamernih občanov, da je prešlo vodstvo občine zopet enkrat v dobre roke. Imena župana in drugih odbornikov so nam porok, da je napočila za našo okoliško občino boljša doba — kakor do sedaj. Zato pa kličemo novemu županu in vsem odbornikom: Bog Vas naj podpira, le krepko na delo za blagor naše obširne občine!

e Ponikva ob juž. žel. Šentjurska čebelarica podružnica priredi svoj čebelarski shod dne 25. julija, ob 2. uri popoldne pri čebelnjaku g. Jerneja Zdošek v Luterjih pri Ponikvi ob juž. žel.

e Podhom pri Bočni. Cvetela sem — a sem zvenela — zvenela — da lepše bom cvetela. Te besede so se izpolnile. 9. t. m. prerano umrli Urški Fedran-ovi. Ni se preteklo leto dni in niso še zacelile srčne rane nad izgubo lani umrle Frančiške, je že letos zopet zahtevala kruta jetika novo žrtev v isti rodbini. Ranjka bila je vzgled potrpežljivega bolnika, ni jedenkrat ni tožila, dasi je trpela grozne muke. Veselila se je smrti rešiteljice, ker je vedela, da jo edino ona more rešiti zemeljskega trpljenja in združiti z ljubljeno sestro. Lep pogreb so ji napravili dekleta iz Marijine družbe. Ti pa, draga Urška, ki se sprehaš s sestro po nebeških livadah, spomni se svojih žalujočih starišev, sester in bratov. Lahka ji zemlja!

e Profesor Jošt. O tem profesorju je pripovedal državni poslanec dr. Korošec v svojem govoru o šolah te le zanimivosti: Prof. Jošt je peljal dne 25. majnika mesto obbolelega razrednika J. Fona tretješolce na majniški izlet. Pri tem je smešil vero, se dijakom kazal strastnega liberalca, jim govoril o volitvah in politiki ter pustil, da so liberalni dijaki zmerjali klerikalne. Do Zaleca so se peljali z vlakom. Tu so izstopili in peš šli skozi Gotovlje v podzemeljsko jamo, zvano Pekel, odtod pa v št. Peter, kjer so obedovali v gostilni Stribarjevi. Zvečer so se z vlakom vrnili v Celje. Ko so šli skozi Zalec, so zagledali na brzovravnem drogu ves raztrgan lepak, ki je priporočal dr. Medveda kot kandidata za trško skupino. Dijaki so se smejali raztrganemu lepaku, prof. Jošt pa je rekel: Glejte kako visoko je splezal Medved. Prišedši v Gotovlje so šli mimo doma gasilnega društva. Prof. Jošt reče dijakom: Tu so sami napredni kmetje zraven. V jami Pekel je zopet dejal prof. Jošt: „Ali ste prof. Cestnika že vprašali, kje je peklo?“ Dijak N. je odgovoril: „Že, pa ni nič odgovoril“. Dijaki so se na to smejali. Ali s takim smejenjem verskih resnic ne trga profesor dijakom vere iz srca? Ko so sedeli pri mizi v gostilni Stribarjevi, je prof. Jošt naj prej vprašal, ali se še zmiraj liberalni in klerikalni dijaki tako med seboj kavsajo. Na to so začeli nekateri dijaki profesorju naštevati, kateri so klerikalni dijaki pred vsem v tretjem

razredu, pa tudi v četrtem in celo, kateri v višji gimnaziji; drugošolce X. pa je pravil, kateri so v drugem razredu. Profesor je poslušal in se smejal ter s tem kazal, da odobrava tako denunciranje. Pri mizi so potem sploh govorili o volitvah in politiki. Prof. Jošt je rekel: To je velika nesramnost, da župniki na prižnicah zapovedujejo ljudem, kega morajo voliti, da grozijo, da ima smrtni greh, kdor voli liberalca. Tudi dijaki med seboj so govorili o politiki in ko so napadali pristaše Kmečke zveze, jih je zavrnil dijak Z.: „To je pa vendar nesramnost, da hočejo liberalci že vedeti, kako se bo godilo l. 2000“. Menil je s tem letak: Kmečka zveza l. 2000. Prof. Jošt ni dobro slišal, sedel je namreč na drugem koncu mize in je zato vprašal, kaj da je rekel Z. Ta je ponovil svoje besede. Prof. Jošt na to: „Vi ste od Y. poučeni. Da bi vi vedeli, kake škandali so se vršili v Kmečki zvezi.“ Z. odvrne: „Kakšni? Prosim povejte kak vzgled.“ Prof. Jošt pravi: „Vi ste še premladi pob, da bi vam mogel kaj takega praviti.“ Med tem, ko so sedeli pri mizi, je vzel dijak I. „Narodni Dnevnik“, ki je poročal o izidu volitev v trški skupini. Dijak A. je vskliknil: „Da je vsaj general zmagal“. Prof. Jošt pa je rekel: „To je največji škandal, da so se Ljubenci izkazali tako nasadnjaške in volili dr. Medveda“. Med drugim so dijaki tudi pripovedovali prof. Joštu, da je prof. Kožuh rekel pred veliko nočjo v šoli tretješolcem: „Klerikalci so največji hinavci“ in da je tedaj tekel hitro četrtošolce B. domu in to pisal straži. Z. pa pravi: „Dokažite!“ Prof. Jošt pristavi: „To je že moral tedaj povedati, ko sem mu — namreč Kožuhu — jaz to pravil“. Ko so se liberalni dijaki zaletavali v Z., je rekel končno profesor Jošt: „Pustimo Z. pri miru, je sicer klerikalec, drugače pa pošten fant. Zda pa eno zaorimo na čast dr. Kukoven, ki je jedini smagal. Peto se pa nič ni nato. Ko je prišel gostilničar v izbo, mu je rekel prof. Jošt: „Fantje niso se pretopali, se še sedaj menijo o liberalcih in klerikalcih“. Še pri mizi je rekel nazadnje prof. Jošt: „Radoveden sem, kdo me bo najprej izdal. Če bom v Straži, mi jo prinesite“. Menim, da to vendar ne gre, da bi se gospod profesor takim malim dijakom kazal tako strastnega strankarja, da bi nižje gimnazijce uvažal v politiko in med dijaštvom netil razpor. Dijak istoveti liberalstvo z brezverstvom, klerikalstvo, kakor se jih zaničljivo nazivlje, s krščanstvom. Vidi torej v svojem profesorju brezverca, to tembolj, ker se je norčeval tudi iz verske resnice in dijaštvo, ki se krščansko misli, ne more imeti z upanja v takega profesorja. Sploh odkar se je prišel v Celju razpor med dijaki, se je prof. Jošt vedno kazal kot vodjo liberalnih ozir. radikalnih dijakov. Ko so radikalni visokošolci priredili shod v „Skalni kleti“ jeseni pred dvema letoma, na kateri shod so pa s tiskanimi listi vabili tudi gimnazijce — in res je bilo tam vse polno slov. višje-gimnazijcev ter tudi nekaj nižjegimnazijcev — je med drugimi tam tudi govoril prof. Jošt. Tudi na II. shodu radikalnega dijaštva, na katerem se je govorilo za prosto šolo, je med drugimi govoril prof. Jošt. Tudi na tem shodu je bilo dosti gimnazijcev. Nekateri prvošolci so lansko leto trdili, da je prof. Jošt v šoli rekel: Človek se je razvil iz opice. Ker je že precej preteklo, ko se je to zvedelo in preiskovalo je sicer večina rekla, da tega ni rekel, a nekateri so ostali pri tem, da je rekel. Preiskovalo se je notabene v pričo profesorja. Vse kaže, da je v vednem stisku z liberalnimi dijaštvom ter tako liberalizem širi med dijaštvom. V tekočem letu je tudi liberalne dijaše povabil k sebi na dom, kjer so bili veseli pozno v noč.

e Št. Jur ob Taboru. Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 1. avgusta, po večernicah v g. Krasovčevi sušilnici slavnost s petjem, govorom in gledališkimi igrami „Občinski tepček“ ter „Pri gospodi“. Dohodek je namenjen novostanovitvenemu Orlu za nabavo orodja. Kdor se hoče pošteno razvedriti in nasmejati, pridite!

e Nazarje. Dne 25. t. m. slavi kat. slov. izobraževalno društvo v Nazarjih petstetnico svojega obstanka. V proslavo tega priredi tukajšnji fantje in možje igr. „Don Manuel ali Ave Marija“. Upamo obilne vsestranske udeležbe, posebno pa od sosednih izobraževalnih društev.

Brežiški okraj.

b Birmovanje v Videmski dekaniji. Od 9. do 15. julija t. l. so se v naši dekaniji mudili prevzvišeni gospod knezoškof z namenom, da se prepriča o verskem znanju in cerkvenem življenju šolske mladine in ostalih vernikov, ter da potrdi naše otroke po zakramentu svete birmе. Duhovniki in verniki so svojega nadpastirja povsod, kamorkoli so dospeli, sprejemali in pozdravljali z veseljem in navdušenjem, s srčno vdanostjo in ljubeznijo. Dokaz temu so bili nešteti slavoloki s pomenljivimi pozdravnimi napisi, cele vrste ozaljšanih zelenih dreves ob cestah in potih, z zastavami in s cvetjem okrašene cerkve in hiše, umetna razsvetljava, podoknice domačih pevskih zborov z godbo, veselo streljanje iz topičev, zlasti pa nebrojne množice vernega ljudstva, ki je kakor po največjih praznikih od vseh strani hitelo skupaj, da prejme za se in za svoje otroke višepastirski blagoslov, da sliši besedo božjo iz ust naslednika apostolov, da se udeleži izrednih milosti škofovskega obiskovanja. Po vseh župnijah, katere so bile odločene za delitev svete birmе, so mil. nadpastirja poleg duhovščine, učiteljstva, šolske mladine in Marijinih družb pozdravili občinski zastopi, v Brežicah pa še zastopniki cesarskih uradov, ki so se na dan birmе udeležili tudi skupnega obeda. — Na Vidmu, kjer so Prevzvišeni dne 10. julija v svoji pridigi postavili 18. aprila t. l. blaženim prišeto Ivano d'Arc vernikom sploh za zgled junaškega vojskovanja zoper dušne sovražnike, najnovejšega avstrijskega svetnika Klementa Marijo Hofbauera pa otrokom za zgled pobožnosti, pokorščine, prijaznosti in pridnosti, ličnim gospodarjem za zgled zvestega izpolnjevanja stanovskih dolžnosti, mladini za zgled nedolžnosti srca in pobožnosti do Marije, avstrijskim narodom za zgled miroljubnosti in pravičnosti, je bilo birmancev 471. — V Brežicah (dne 11. julija) so birmanci petkrat napolnili precej tesno župnijsko cerkev in

nad vsakim oddelkom so mil. knez izvršili birmske obrede od začetka do konca. Semkaj so prišli birmanci iz Artič, Sromelj in Zdol, vseh skupaj je bilo 819. S pridržnice so nadpastir primerjali krščansko hišo s cerkvijo ter Brežičane izpodbujali k zidavi nove farne cerkve. Pred odhodom so obiskali ondoto bolnišnico in samostan oo. frančiškanov.

— V Dobovi (dne 12. julija) so v svojem govoru na podlagi življenja glasovitega oznanjevalca vere, sv. Mohorja, vernikom pokazali vire miru in milosti božje, birmali 378 otrok, popoldan pa (spotoma v Kapele) v občini Gaberje blagoslovili novo kapelico sv. Jožefa, čigar okusno izdelan, na Tirolskem naročen kip je bil neposredno pred blagoslovljenjem v slovesni procesiji premeščen iz farne cerkve na svoj prostor. Glasom spomenice, katero so podpisali prevz. blagoslovitelji, navzoči duhovniki in zastopniki raznih stanov izmed priučujočega občinstva, in katero so pozneje vzdali v altar kapelice, ima velike zasluge za to kapelico župan g. Fr. Tolas v Gaberju. Stroški, ki so se pokrili s prostovoljnimi milimi darovi, so znašali nad 1400 K. Zidarsko delo je izvršil Mirko Beranič iz Harmice na Hrvatskem, mizarstvo pa Jožef Peterkovič iz Mosteca. Ko so se Prevzišeni s kratkim zahvalnim nagovorom poslovili od priučujočih, so teh ganutje izdale solze in glasno ihtenje. — V Kapelah (dne 13. julija), kjer so nadpastir z ozirom na veliko požrtvovalnost župljanov za lepoto hiše božje pridigovali o hvaležnosti, smo našli 275 birmancev. Na Bizeljskem je bil dne 14. julija pred svetim opraviлом blagoslovljen nov kip Lurške Matere božje, izdelan od Konrada Skaza v Gröden na Tirolskem za 70 K, kateri znesek so zložile darežljive gospe in blage žene. Pretresljiva je bila pridiga o daljnji in bližnji pripravi na smrt. Zakrament svete birmе je prejelo 567 otrok. Kakor v Dobovi, tako je semkaj prihitelo k slavnosti več č. duhovnikov iz sosedne Hrvatske. Navzoča sta bila tudi c. in kr. stotnika Aleks. pl. Neupauer-Fürnberg in Teodor Raktelj.

— V Pišecah so na večer dne 14. julija po sprejemu, ki se je vršil v kljub nengodnemu vremenu v navadnem redu, in po šolarski izkušnji, Prevzišeni blagoslovili novo „Jubilejno brizgalno“, katero si je ondoto, v lanskem jubilejnem letu ustanovljeno „Prostovoljno gasilno društvo“ v spomin 60 letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. prikrbilo za 2700 K. Primerno tej redki svečanosti, so Visokoisti drugi dan, 15. julija, v slavnosti pridigi na podlagi svetopisemskega izreka: „Goreč oženj ugasil vodo, miloščina pa se ustavlja grehom“ (Eccl. 3, 33) primerjali delovanje ognja, ki sveti, čisti in greje, z delovanjem Svetega Duha ter navzočnim požarnikom in zbranim vernikom, katerih vseh dolžnost je, gasiti ogenj lastne požljivosti, priporočali prepotrebne čednosti: ljubezen, edinost in poslušnost, ne-trudljivost in stanovitnost, poštenost, čistost. K sklepu so se javno zahvalili duhovščini in vernemu ljudstvu celega dekanata za vse dokaze vdanosti in ljubezni ter birmali 548 otrok. — Po kratkem obedu, katerega so se razen 18 duhovnikov udeležili p. n. gg. baron Moscon, prof. Maks Pleteršnik, poslanec dr. Benkovič, nadučitelj Jakob Medved in veleposelnik Franc Gerec, so se milostljivi čez Brežice vrnili v Maribor. Vsi smo videli, kako Njih je težavna apostolska pot po razsežnem dekanatu, ki je štel v vsem 3058 birmancev utrudila in zmučila. Naj Njim dobri Bog okrepi ljubo zdravje! Mi bomo skrbeli, da bo seme, katero so sejali v našem dekanatu v teh dnevih truda in napora, vzkliko in rodilo obilo dobrega sadu.

Književnost.

§ Biserne iz belokranjskega narodnega zaklada. Ivan Šašel, 1909, II. del. Kako željno so prijatelji narodnega slovstva pričakovali te knjige. I. zvezek „Biserne“ je bil povsod z navdušenjem sprejet, II. pa gotovo ne bo nič manj. Dvajset let živi pisatelj, g. Šašel, med belokranjskim narodom, pozna njegovo dušo, njegovo mišljenje, njegovo čustvo. Avtor ni nabiral samo kot znanstvenik, ki gre večkrat mimo najlepših stvari, kakor slepec, ampak kakor mož, ki ljudstvo ljubi in zato umeva — umeva njega najlepše zaklade. In zato so Biserne res biseri slovenskega narodnega slovstva. Kako je značaj belokranjske narodne pesmi in pravljice mehak in miloben; duh tega narodnega blaga je bolj hrvaški nego slovenski jezik pa se približuje vedno bolj književni slovenščini, ki jo gojita cerkev in šola. Zato je delo g. Šašlja, ki je silno mnogo nabral narodnega blaga, ne le zanimivo, ampak tudi velike važnosti. Drugi del se nekoliko od prvega razlikuje in sicer v tem, da so skoraj vse narodno blago zanj nabrali in zapisali Šašljovi župljani sami. Kakor I. zvezku, je tudi drugemu dodejan obširen slovarček, ki hrani premnogo zanimivega besednega gradiva. Od I. zvezka se pa 2. v tem posebno odlikuje, da ima dodejane lepo izvedene podobe, ki predstavljajo belokranjske narodne noše in skupine, kakor so jih sestavili za dunajski jubilejni spreved. Knjiga obsega pregovore, epske pesmi, lirčne pesmi najrazličnejše vrste, pobožne, šaljive; nadalje vraže in običaje ter pravljice. Brezdvomno poseže vsak izobražene po Biserinah, saj imamo Slovenci malo takih del, ki bi nas tako globoko seznanili z narodno dušo. Cena K 2-50 za broširan in K 3-50 za vezan izvod, na razpolago je tudi I. zvezek, ki velja broširan K 2—, vezan pa K 3—. Dobi se v „Katoliški knjižarni“.

Uredba zemljiškega davka.

Državni poslanec Franc Pišek je stavil v državnem zboru dne 2. t. m. s svojimi tovariši ta le nujni predlog: S postavami z dne 24. maja 1869, drž. št. 88 in z dne 12. julija 1896, drž. zak. št. 21, se je izvršila ta za avstrijski kmečki stan usodna uravnavna zemljiškega davka.

Zemljiški davek znaša vsako leto od 1. 1896 naprej 70 milijonov kron, katero število se po razmerju določenega čistega dohodka davku podvrženih predmetov enakomerno,

razdeli na posamezna zemljišča; na ta način nastane potem po odbitku v takimenovanem finančnem načrtu k zakonu z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220, osnovanih odpuštov (15 odstotkov osebnega predpisane davka) dolžnost, plačevati davek.

Temelj za odmerjenje davka tvori srednji čisti dohodek parcele, takozvani katastralni čisti dohodek, to je preostanek, ki ostane po odbitku stroškov za oskrbovanje in pridelovanje od kosmatega dohodka.

Določba tega ne le za določevanje zemljiškega davka, temveč tudi za izmero premoženjske prenosnine merodajnega čistega dohodka se je dobila po katastralni cenitvi.

Pri cenitvi dohodkov iz zemljišča se je preiskal vzrok, zakaj donasajo zemljišča različne dohodke v posameznih cenitvenih okrajih, ki se navadno ujemajo s političnimi okraji, in po tem so se razdelile posamezne kulturne panoge v osem razredov. Za vsak razred vsake kulturne panoge se je poiskal čisti dohodek enega orala oziroma hektarja, in se je v posebnem tarifu, takozvanem razredbenem tarifu sestavil.

Cenilo se je na ta način, da se je uvrstilo vsako zemljišče v primerni razred dotične kulturne panoge. Iz čistega dohodka površinske enote, ki se je na ta način poiskal, našel se je potem z ozirom na ploskovno mero zemljišča čisti dohodek parcele.

Ker pri določitvi posameznih tarifov oziroma čistega dohodka ni bil predpisan poseben način preračunavanja, in so imelo osebe, ki so imele nalogo ceniti, le nezadostne in negotove pripomočke, se ni mogel leta 1896 le deloma poravnati katastralni čisti dohodek strinjati z resničnim čistim dohodkom.

Kar se tiče sedanjega srednjega čistega dohodka zemljišča, je nentajno dejstvo, da katastralni čisti dohodek, ki je stalno določen kot temelj za odmerjenje, nikakor ne odgovarja današnjim razmeram, temveč da nimamo od zemlje, ako odbijemo stroške za pridelovanje, nikakega čistega dohodka, ampak imamo pri oskrbovanju malega ali srednjega posestva navadno še izgubo, kajti stroški za oskrbovanje, ki so bili leta 1869 mnogo manjši, so danes radi naraščajočih plačilnih razmer kmetijskih delavcev tako narasli, da je v mnogih slučajih boljše, ako obesi kmetovalec svoje kmetijstvo na klin in postane dninar. Pri tem bo lažje izhajal kakor tisti, ki je navezan le na dohodke svojega zemljišča. Drugič pa moramo tudi opozoriti, da so poprečne cene kmetijskih izdelkov vsled za kmetijstvo neugodnih trgovinskih pogodb precej padle. Nadalje bi bila dolžnost vlade, za to skrbeti, da bi se sklenile z zunanjimi državami ugodne pogodbe, ne pa take pogodbe, ki dovolijo, da se lahko tuji izdelki v velikanski množini k nam uvažajo, vsled česar morajo cene našim domačim izdelkom še bolj pasti. Po takih pogodbah se mora kmečki stan naravnost uničiti. Sedaj hoče vlada še odpreti meje za prost uvoz žita.

Ali vlada ne opaža, da mora na ta način država kmalu propasti?

Mesto da bi skrbela za blagor kmetijstva, pa gleda le na to, kako bi kar najhitreje uničila kmečki stan.

S čim bo tudi finančni minister pomanjkljaj pri carinskih dohodkih, katerim se namerava vlada odpovedati, pokril? Gotovo bo moral tudi ta pomanjkljaj večinoma kmetovalec pokriti.

Ker se današnja postavodaja glede zemljiškega davka ne ozira na hipotekarna (zastavna) bremena, lego zemljišča in način oskrbovanja, je jasno, da sili kmečki stan vedno bolj na preosnovo zemljiškega davka. V zadnjih desetletjih se je skrbelo za blaginjo vseh drugih stanov, le za kmečki stan se ni storilo nič, ker mu nalaga vlada neprenosljiva davčna bremena. Ali res vlada ne vidi, da prihaja kmečki stan, ki bi moral biti državni podpora, vedno bolj v dolgove ker ni v stanu, da bi mogel z oskrbovanjem svojega zemljišča skrbeti za sebe in svoje in je primoran, da poravnava stroške za oskrbovanje in plača neopravičeno visoki zemljiški davek, napravljeni od leta do leta vedno nove dolgove?

Da so dolgovi kmečkega stanu zadnja leta vedno bolj naraščali, je statistično dokazano.

Sedaj imamo slučaj, da živine niti prodati ne moremo, ali pa le za jako nizko ceno, ako bi jo radi prodali. Ker se s tem, da se je dovolil uvoz mesa iz balkanskih držav, avstrijsko kmetijstvo in posebno že tako težko za življenje se boreči kmečki stan v njegovem glavnem viru dohodkov neoporekljivo uniči, morajo zastopniki kmečkih občin nastopiti proti sklepu trgovinskih pogodb z balkanskimi državami.

Kmet mora obupati, ako vidi, da nima od vlade pričakovati nobene pomoči, da dela kakor žival, in pri tem komaj skromno preživi svojo družino. In od takega kmetovalca, ki ga vlada vseh glavnih dohodkov oropa, ali da se milejše izrazim, oprosti, si upa država še zahtevati davek? Ni li to izrabljanje revščine?

Vlada bo torej imela gospodarski pogin kmečkega stanu na vesti, ako ne izvrši preosnove zemljiškega davka in trgovinskih pogodb z balkanskimi državami, na ta način, da bodo temeljile na pravičnih zakonih.

Iz teh vzrokov stavimo sledeči nujni predlog:

„Visoka vlada se poziva, da predloži visoki zbornici predlogo o ureditvi zemljiškega davka, kjer naj tvori resničen čisti dohodek temelj odmerjenju davkov, nadalje, da se sklenejo z balkanskimi državami take trgovinske pogodbe, ki naši državi, oziroma kmetijstvu koristijo, ne pa da naši državi škodujejo in le tujim državam koristijo.“

V oblikovnem oziru naj se ta predlog brez prvega branja z vsemi po § 42 s. r. dovoljenimi okrajšavami odkaže davčnemu odseku.

Dunaj, 2. julija 1909.

Pišek in tovariši.

Listnica uredništva.

Prihodnji objavimo, ker za to število ni bilo več prostora, te le dopise: Sv. Trojica v Slov. gor., Sv. Jur ob dčar., Sv. Jurij ob juž. žel., Gotovlje, Jarenina, Slivnica pri Celju, Dobrna, Kapele pri Brekicah, Dramlje, Goranjgrad, Mosirje, Ponikva ob J. ž., Sv. Marjeta pri Rim. topl.

Vestnik mladinske organizacije.

Mladeniški shod v Petrovčah.

Dne 25. julija se vrši v Petrovčah pri Celju mladeniški shod, na katerega se prijazno vabijo vsi mladenci Savinske doline. Zborovanje se prične s slovesnim cerkvenim govorom za mladence in sv. mašo ob pol 10. uri dopoldne. Ob eni uri popoldne zborovanje na prestoru pri cerkvi. Govori Žebot itd. Opozorjamo vse mladence v savinski dolini na ta shod.

Mladeniški shod na Dravskem polju.

Dne 1. avgusta se bo vršil mladeniški shod za Dravsko polje po tem le načrtu. Cerkevni del zborovanja (pridiga in sv. maša) se vrši na Ptujski gori ob pol 10. uri dopoldne. Po maši odhod k Sv. Lovrencu na Drav. polju, kjer bo obed in ob eni uri popoldne zborovanje v čitalnici bralnega društva. Ob 3. uri litanije z blagoslovom in na to ogledanje mlekarne. Naj noben mladenci ne zamudi lepe prilike udeležiti se te ga shoda!

Prvi avgust na Holmen! Na Holmen (župnija Šmartin pri Slovenjgradu) bo dne 1. avgusta mladeniški shod. Cerkevni govor ima g. dr. Hohnjec, govori med drugimi tudi deželni poslanec dr. Verstovšek. Mladenci slovenjgraškega okraja, 1. avgusta vsi na Holmec!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Predavanje o alkoholizmu priredi mladeniška zveza v nedeljo dne 25. julija ob 3. uri popoldne v hiši g. Zimiča. Predavanje je javno, pristopno tudi neudom; možje in žene, fantje in dekleta, vsi pridite v mnogem številu k temu predavanju. Predaval bo č. g. J. Kalan iz Ljubljane. Še enkrat: Pridite vsi!

Saleška mladina vstaja.

V nedeljo dne 18. t. m. se je vršil v Skalch pri Velenju zelo dobro obiskan mladeniški shod. Brez vsakega hrupa se je zbralo veliko mladencev in starišev iz cele Saleške doline, da je bilo veselje gledati mnogobrojno občinstvo na sejmšču. Skalski fantje so na predvečer, ko sta prišla v Skale dež. poslanec dr. Verstovšek in g. prof. dr. Hohnjec, naznanjali Saleščanom slovesnost prihodnjega dneva s streljanjem topičev.

Ob 10. uri je pridigoval gospod dr. Hohnjec; v jedrnatih besedah posvari mladence pred krivimi preroki, ki se jim približujejo bodisi v papirnatni obliki, bodisi v človeški podobi. Nato razpravlja na podlagi evangeljskega izreka: „Dobro drevo rodi dober sad“ — o načelih krščanske vzgoje in o dolžnostih mladine do Boga in cerkve.

Slavnostno mašo je bral preč. gospod dekan Rotner ob asistenci gospoda dr. Hohnjeca in gosp. kaplana Zakoška.

Po sv. maši se je vršilo zborovanje, katero je otvoril podpredsednik S. K. S. Z. dr. Hohnjec, pozdravljajoč deželnega poslance dr. Verstovška, vse mladence, stariše, žene in dekleta.

Predsednikom shoda je bil izvoljen mladenci Smon Bernaj iz Skal, ki je podal najprvo besedo mladencu Zajcu iz Skal, ki je navdušeno pozdravil vse navzoče in govoril o razširjanju izobrazbe in pouka pod praporom krščansko-socialne narodne prosvete. Z občudovanjem so ploskali navzoči vrlemu mladencu.

Nato je govoril deželni poslanec dr. Verstovšek jako obširno o mladeniških organizacijah in prosil, da oprostijo predsedniku S. M. Z. Žebotu, da ni prišel na shod, ker je bolan, ki je pa brzojavno pozdravil shod. Deželni poslanec označi one dobre lastnosti, katere mora imeti slovenski mladenci. Marsikatera bridke resnice je povdarjal govornik, ki so šle poslušalcem do srca. Zlasti je naglašal versko in narodno stališče, v katerem se mora že mladina utrditi, da se ne bo dala podkupiti v poznejšem življenju od gruskih grošev Šudmarke in Schulver-ein. Govornik je označil tudi pomen in delovanje mladeniških organizacij in spodbujal k skupnosti v celotnem okraju.

Za deželnim poslancem dr. Verstovškom se oglasi k besedi Ivan Tajnšek iz St. Andraža. S krepko in jedrnat besedo je izrazil pozdrave šent-andraških fantov; to je mladenci, ki je zvalil; pozornost vseh nase radi odločnega in lepega nastopa.

Gospod dr. Hohnjec govori še obširno na jako šaljiv način o izobrazbi, o potrebi izobrazbe, poda mnogo zgledov iz življenja, ki so bičali razne slabe strani političnega in družabnega življenja. Zahvaljuje se tudi vsem, ki so priprpomogli, da se je shod tako lepo obnesel, zlasti gospodu dekanu, vrlim škalskim mladencem itd.

Po večernicah je imel deželni poslanec še posvetovanje s člani Orla radi prostorov. To težavno vprašanje se je ugodno rešilo in upati je sedaj, da bode Orel v Skalch razprostrl v kratkem času svoja krila. Pri posvetovanju je bilo že ta dan nad 30 samc vrlih, vnetih mladencev škalskih, ki so zbrali v telovadnem odseku.

Najnovejše novice.

Francosko ministrstvo je podalo ostavko.

Ljudska šola v Rajhenburgu priredi v nedeljo dne 25. julija t. l. ob 4. uri popoldan v Uanschuldovi dvorani Kosičjevo spevogrno „Slava domovini“. Starši in prijatelji mladine so priredno vabljeni.